GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek Nro. 197. 9. Grudnia 1816.

Na pół roku, to iest: od dnia 1go Stycznia do ostatniego Czerwca roku przyszłego, zaczyna się na tę gazetę (która podobnież, iak teraz, cztery razy w tygodniu wychodzić będzie) nowa prenumerata. Uprasza się więc wszystkich, życzących sobie ią nadal trzymać tak w Galicyi, iako i za Granicą, aby ią nie gdzieindziey, iak tylko na swoich Pocztach ieszcze przed końcem tego miesiąca zapisali, gdyż po rozebraniu pierwszego nakładu, późnieysi Prenumeratorowie pierwszych Numerow otrzymać nie będą mogli. Cena prenumeraty wynosi Dwadzieścia i Dwa Złote Reńskie w Walucie Wiedeńskiey.

Wiadomości kraiowe.

Ze Lwowa. — C. K. Rząd kraiowy Galicyyski wydał następuiący okólnik:

W moc naywyższey Uchwały z dnia 3ogo Sierpnia r. b. i z odwołaniem się do Obwieszczeń w Październiku 1811 i w Kwietniu 1813 wydanych, wzywaią się ostatni raz właściciele tych Obligów, które do czwartego Ratum pożyczki loteryyney Niższo-Austryackich Stanów z dnia 31. Stycznia 1795. należą, aby rozporządzoną przez Nayiaśnieyszego Pana wymianę wspomnionych Kapitałów loteryynych, za Obligacye C. K. Kamery nadworney, przedsięwzięli, i w tym względzie naydaley do końca miesiąca Lutego 1817. do zwierzchniczego Urzędu poborczego Niższo-Austryackich Stanów zgłosili się, inaczeyby niepodane kwoty za nieistnące i nieważne uznanemi, i z Ksiąg kredytowych wykreślonemi zostały.

We Lwowie dnia 17go Listopada 1816.

(Następuią podpisy.)

Dla uposażenia szkoły gminney w Lipnicy murowaney, w Cyrkule Bocheńskim, przyrzekli składać co rok: JX. Pleban Turkiewicz 70 ZR.; Gmina miasta Lipnicy murowaney 75 ZR.; Gmina Lipnicy górney 56 ZR. 20 Kr.; Gmina Lipnicy dolney 48 ZR. 40 Kr.; ogołem więc 250 ZR. C. K. Rząd Kraiowy ma sobie za ukontentowanie, ten piękny dowód gorliwości o dobro powszechne, podać do wiadomości publiczney.

Z Wiednia dnia 2. Grudnia. — Jego Królewicowska Mość, Xiążę Obu Sycylii, Leopold, wyiechał z tey stolicy z Małżonką swoią, Arcy-Xiężną Klementyną, na Modenę i Florencyę do Neapolu.

Dnia 26. z. m. przeieżdżał przez tuteyszą stolicę do Petersburga P. Pinkney, Poseł Zjednoczonych Stanow Ameryki północney przy Dworze Rossyyskim.

C. K. Zjednoczona Deputacya wykupna i umorzenia papierowych pieniędzy, ogłosiła d. 1. b. m. publicznie, iż pod iey zarządzeniem, dozorem i kontrollą, tudzież za wdaniem się deputacyyney nadworney Izby obrachunkowey, z owych papierowych pieniędzy, które w skutku pięcio-procentowey pożyczki, otworzoney naywyższym Patentem z dnia 29go Października r. b. zebrane i natychmiast przedziurowione zostały, summa Dziesięciu miliionow Reńskich, w obecności wyznaczonego C. K. Kommissarza, dnia dzisieyszego o godz. 11stey przed południem, w przeznaczonym na to domu na stoku, przed bramą Stubenthor zwaną, publicznie spaloną zostanie.

Dnia 25. z. m. umarła tu Izabella Xiężna Lubomirska, z domu Xiężniczka Czartoryska, córka Xięcia Augusta Czartoryskiego, a wdowa W. Marszałka koronnego byłego Królestwa Polskiego, Xięcia Stanisława Lubomirskiego, przeżywszy lat 83. Szlachetna dobroczynność była iednym z naycelnieyszych rysow życia tey Damy, celuiącey cnotami wszelkiego rodzaiu i nayświetnieyszemi przymiotami duszy i serca. Smierć iey opłakuią iey dzieci i wnuki, liczni iey przyiaciele, niemniey wszyscy potrzebni i ubodzy, którzy w niey prawdziwą matkę utracili.

Wiadomości zagraniczne.

Zjednoczone Stany Ameryki północney.

Dziennik Belgicki z wiera co następuie: Gazeta Nowo-Orleańska z dnia 12go Września umieściła co następuie: „Hiszpanie obrazili Zjednoczone Stany w takim sposobie,

X

który nie zostawia żadnego wyboru między nayspiesznieyszem zadosyć uczynieniem, a obelgą. Trzy korwety Hiszpańskie, wystrzeliły bez wszelkiey przyczyny do woiennego slopa Amerykańskiego Firebranda, maiącego 6. dział i 33 głów osady, a będącego pod sprawą Porucznika Cunninghama; ieden maytek Amerykański został przy tem zabity. Jeszcześmy się nie dowiedzieli, w którey to części odnogi Mexykańskiey mieli Hiszpanie sposobność popisania się takim sposobem walecznością swoią; ale iest pewna, że Firebrand miał banderę Amerykańską, i uszedł zupełnego zniszczenia tylko przez szybkość żagli swoich."

Z powodu tego samego wypadku, umieściła iedna gazeta Niemiecka artykuł następuiący: „Gazety Zjednoczonych Stanów Ameryki północney, zdaią się używać wszystkiego do oburzenia umysłow przeciwko Hiszpanii. Przypadek napadnienia woiennego okrętu Amerykańskiego przez trzy korwety Hiszpańskie, daie im nowy powód do wzywania do woyny, i w samey rzeczy zdaie się, że ten przypadek bez zadosyć uczynienia ze strony Hiszpańskiey, drogą dobroci nie da się zagodzić. Oto Amerykańska gazeta, Richmond Enguirer, donosi następuiącą, iey bardzo ważną zdaiącą się nowinę: „Przez iednego wysokiego stopnia „Officera od woyska południowego (pod „Nowym Orleanem) dowiedzieliśmy się, „iż mamy się spodziewać napadu Hiszpanów." Do tego ieszcze dodaią, że w Wassyngtonie iuż się w tey mierze naradzono i postanowiono wysłać znakomitą siłę morską, ażeby w odnodze morskiey i w bliskości Florydy krążyła, poruszenia Hiszpańskie uważała, a w przypadku potrzeby, wylądowaniu mocą sprzeciwiła się. — Z Bostonu donoszą, że Poseł Rzeczypospolitey Rio la Plata (którey stolicą iest Buenos-Ayres) przybył do Baltimory. Z tąd możnaby wnosić o ściśleyszem związku między powstańcami Ameryki południowey, a Zjednoczonemi Stanami Ameryki pułnocney.

Ameryka Hiszpańska.

Gazety Angielskie zawieraią co następuie: „Według datowanego w Malagerdzie dnia 24. Sierpnia ogłoszenia Ministra Kongressu Mexykańskiego, Don Emanuela Herrera, stał republikański Jenerał Vittoria d. 8. Lipca przed Kordubą i Orizayą; drugi Jenerał ciągnął ku Guazakuali; Jenerał Burtamonte ścigał pobity oddział woyska Królewskiego; Królewski Jenerał Arradondo cofnął się był do Monte-Rey (w Prowincyi Leonu), a Królewski pułk Estremadurski ustąpił z S. Antonio w Texas. W Prowincyach północnych dowodził Pułkownik Peiro; spodziewał się on tam powrotu Jenerała Toledo z Kraiu Stanow Zjednoczonych."

„Nowy Kongres zamyślał zgromadzić się w tym zamiarze, aby przez przypuszczenie całego Mexyku do związku republikańskiego, przyprowadzić rzeczy do bezpiecznego i trwałego stanu."

Wielka Brytaniia.

Gazeta Londyńska Kuryer nazywa owe zgromadzenia Ludu, które się w kilku stronach Państwa w celu układania i podawania próśb do Xięcia Rejenta, tworzą, buntowniczemi, same zaś prośby podpalackiemi. „Ludzie, którzy ie układaią (pisze Kuryer), czekaią tylko chwili stanowiącey, ażeby zaburzyć spokoyność Kraiu; skradaią się oni iak leśni złodzieie, aby zdobycz swoią tem pewniey schwycili." Prośba z Nottinghamu ułożona iest w bardzo mocnych wyrazach. „Czuiemy się powołanymi — tak ona opiewa — Waszey Królewicowskiey Mości nie tylko prosząc przedstawić, ale też dobitnie przypomnieć, że przedayność, zbytki i rozwiązłość hańbią poufne sługi Korony, zarządzaiące sprawami kraiowemi. Utaienie tey prawdy, ściągnęłoby na nas naywiększe wyrzuty naszych współczesnych i sprawiedliwą wzgardę potomności. Utrzymanie ubogich obwodu naszego kosztuie nas rocznie 40,000 funtów szterlingów, a ci ubodzy po naywiększey części są w kwitnącym wieku, mogą i chcą się sami żywić, bez znoszenia obelżywego iarzma zawisłości od miłosierdzia. Jesteśmy przekonani, że przyczyna tak wielkiey nędzy pomiędzy ludem pochodzi naybardziey z fałszywego sposobu postępowania Ministrów i z nieznośnego ciężaru podatków, na utrzymanie niepotrzebney siły zbroyney w czasie pokoiu. Ministrowie Waszey Królewicowskiey Mci są naywiększymi nieprzyiaciołmi Jego Osoby i Rządu, kiedy Waszey Królewicowskiey Mci doradzaią powierzać się więcey bagnetom kupy naiemników, a niżeli wierności i poczciwości Ludu swoiego. — Żelazna pięść podatkowania wybiła z rąk bogacza ostatnią gwineę, a z rąk ubogiego ostatni i iedyny szeląg, gdy tymczasem żarłoczna banda urzędników, połykaczow pensyi łaskawych i funduszników nurza się w kałach zbytkowania i hoduie sępa, szarpiącego

serca nasze. Powinnością iest Waszey Królewicowskiey Mości zniszczyć tę potworę. Wołamy o ratunek z harpiyskich szponów oburzaiącey oligarchii. Wierny Lud Waszey Królewicowskiey Mości widzi corocznie z równemi troskami pomnażaiące się ogromne wydatki listy cywilney, a także i w tym względzie gani postępki Ministrów, którzy na to w roku teraźnieyszym 1,339,000 funtów szterl. (13,390,000 ZR.) wymagali. W roku 1775 N. Oycice Waszey Królewicowskiey Mci z liczną Rodziną potrzebował tylko 800,000 funt. szterl. (8,000,000 ZR.); tak się więc te wydatki prawie o drugie tyle podniosły etc." — W Cornwallis (właściwych dobrach Xięcia Wallii) poukładano także podobne pr śby, chociaż, iak zapewniaią, Prowincya ta nie ma wcale przyczyny do skargi.

Taż gazeta umieściła list z Leicesteru z dnia 4go Listopada, opisuiący smutne położenie wewnętrznego stanu Anglii, w tey osnowie: „Teraźnieysza chwila iest płodną w nieszczęścia. Zagorzali, zapaleni reformatorowie, pomieszani z bandami zbóyców i z głównymi zdraycami Kraiu, są czynni we wszystkich okolicach Państwa. Kroki, iakie przedsiębiorą, są oczywistemi dowodami ich właściwych zamiarów. Wtenczas, kiedy się ubóstwo i nędza w Kraiu rozszerzały, wstrzymywała cierpiących poczciwość w granicach prawa, a powolny, lecz pewny powrót do stanu szczęśliwszego, który same nawet nayniespokoynicysze okolice z doświadczenia poznawały, otwierał naypięknieysze widoki trwałey spokoyności. Własnie, gdy nadzieia wzniecenia buntu zdawała się gasnąć w sercach źle myślących ludzi, używali oni wszelkich sposobów, aby nie pozostało nic do wyboru, iak umrzeć z głodu, albo się buntować. Czyliż się bunt iawnie nie urządza? i czyliż skołatany stan Nottinghamu i ościennych okolic iego, gdzie zaślepieni rękodzielnicy sami dla siebie własne nieszczęście gotuią, nie sprowadzi do nas zniszczenia? Rękodzielnie nie podniosą się nigdy bez wolności i bezpieczeństwa. Ci szaleńcy gwałtem domagaią się pomnożenia płacy i dostania mieysca, a właśnie tem samem ogołacaią się z nadziei dostania oboyga. Gdy w Styczn. r. b. na nowo machiny burzyć zaczęto, liczono w Nottinghamie między ludnością 25,000 dusz, dwa tysiące ubogich; przy końcu zaś Lutego było ich iuż czternaście tysięcy. Otoż to iest skutek buntu i nieładów. Całe rodziny, matki i dzieci staią się ciężarem publicznego miłosierdzia, gdy tymczasem zaślepieni oycowie słuchaią poduszczania patryotów siebie samych tylko kochaiących, i niszczą własność tych, którzyby im mieysce dać mogli."

Ościenne włoście pod Nottinghamem uzbroiły się, aby dać odpor zbroynym napadom robotników fabrycznych, i gwałt gwałtem odeprzeć; potworzono tym końcem towarzystwa, porozdawano broń i umówiono hasła. W samym Nottinghamie, przyięli na siebie nayznakomitsi mieszczanie uciążliwą służbę patrolów, pełniąc ią we dnie i w nocy. Właściciele rękodzielni szańcuią się w domach swoich, i nigdy bez pistoletów nabitych, a w nocy wcale nie wychodzą. Buntownicy w kupach po 60 i więcey ludzi, zostaią pod rozkazami towarzystwa, nazywaiącego się czarna bandą; maskuią się i maią strzelby. — Sąd kryminalny Nottinghamski ma bydź przeniesionym do Newarku. Czyli do Hrabstwa Nottinghamu wysłał Rząd woysko, nie iest ieszcze wiadomo.

Gazeta Londyńska Kuryer czyniąc uwagę, że gazety Niemieckie napełnione są rozwodzeniem się przeciwko Angielskiemu handlowi i rękodziełom Angielskim, dodaie: „Cała ich skarga zasadza się na tem, że Anglicy sprzedaią taniey, aniżeli Niemcy. Jeżeli to iest dla Anglii szkodliwem, więc wkrótce samo przez się ustanie; po cóż więc tak wielkich gniewów ze strony Niemców?

W Greenoku niemasz iuż teraz więcey robotników niezatrudnionych, gdyż w skutku zamowień od nieiakiego czasu ze stałego lądu nadeszłych, przynaymniey 5000 nowych robotników mieysce dostało.

Francya.

Dziennik Paryzki donosi, że d. 17. Listopada, iako w rocznicę urodzin Króla, byli Officerowie wszystkich, stoiących w Paryżu pułkow, przedstawieni Monarsze w zamku Tuilleryyskim. WW. Dygnitarze, Posłowie i Ministrowie złożyli takoż uszanowanie swoie Królowi. Po Mszy był wielki popis woyska. Kilka pułkow pieszych i konnych gwardyi Królewskiey i szwadron lekkiey artyleryi, pułk liniiowy i 7my legiion gwardyi narodowey Paryzkicy, uszykowane były na dziedzińcu zamkowym i na placu gonitw. Monsieur i Synowie iego, w towarzystwie Marszałkow Xiążąt Raguzy i Reggio (Marmonta i Oudinota), kazali przed sobą przeciągać każdemu korpusowi. Króla wstrzymywała podagra w appartamentach iego.

Król mianował Prefekta Departamentu północnego, P. Dupleix de Mezy, Dyrektorem jeneralnym Poczt w Królestwie.

)(2

Według urzędowego doniesienia Monitora Paryzkiego, pozwolono oprócz zboża, kartofli i t. d., wprowadzać do Francyi także bób i inne owoce strączaste.

Dnia 16. Listopada Minister spraw wewnętrznych z Radcą Stanu Hrabią Simeonem, udał się do Izby Parów, i przełożył iey proiekt do ustawy, upoważniaiącey wszelkie fundacye duchowne do nabywania dóbr nieruchomych i przychodów, przez darowiznę.

Dnia 25. Listopada z rana zgromadził się w Paryżu Sąd woienny pod prezydencyą Hrabiego Ganda, dla wydania wyroku na Marszałka obozowego (Jenerała Majora) Barona Ameilha, obwinionego o zbrodnie i występki zmierzaiące do obalenia prawego Rządu i do wywrócenia porządku następstwa tronu, a nie mniey podeyrzanego o czynny udział w wypadkach, które dzień 20sty Marca 1815go poprzedziły. Zdawca sprawy, Naczelnik batalionu P. Delon, odczytał wszystkie akta badania, przeciwko oskarzonemu (który, iak wiad mo, znayduie się w więzieniu Hildesheimskiem) zaocznie przedsięwziętego. Naypierwszem z tych aktów iest poddanie się od Jenerała Ameilha Królowi przesłane, datowane z Issaudun dnia 19go Lipca 1814go, w którem oskarzony obłąkania swoie otwarcie wyznaie, Królowi i Oyczyznie usługi swoie ofiaruie, i wyraża, że po woynach domowych za małoletniości Ludwika XIV., widziano Turennów i Kondeuszów występuiących z szeregow Frondy. Z badania pokazało się, że Marszałek ob zowy Ameilh dnia 17go Stycznia 1815 od czynney służby uchylonym został, i dnia 1go Marca ieszcze w tem położeniu zostawał. Dnia 5go Marca otrzymał stopień w woysku Lugduńskiem pod rozkazami Monsieur, Brata Królewskiego. W kilka dni potem aresztowano go, i do Paryża zaprowadzono, poczem od Bonapartego używany, po bitwie pod Watterloo udał się za woyskiem Ligery. P. Champeaux - de Croisy, teraźnieyszy Porucznik Królewski w Nancy, przytacza w wyznaniu swoiem szczegóły aresztowania Ameilha w Auxerre. Ameilh, o którym miano podeyrzenie, że był szpiegiem Bonapartego, został aresztowanym przez kilku Officerów wpośród oklasku mnóstwa widzów. — „Przynaymniey spodziewam się, moi Panowie, rzekł Ameilh, „że mię nie wydacie temu tu pospólstwu, „lecz, że po woyskowemu sądzonym będę.“ Potem zdiąwszy czako, rzekł, pokazuiąc ranę na czole swoiem: „Jestem starym żołnierzem, „i znam los, który mnie czeka. Ach! Bona„parte, rzekł daley, utracasz naylepszego, „naywiernieyszego i nayulegleyszego ze sług „twoich!“ Buntownicze odezwy, które Ameilh miał przy sobie, i inne okoliczności, wzbudzały słuszne podeyrzenie, i zaprowadzono go do Paryża. Sądzono, że te papiery spalić należało; ieden z nich zawierał rozkaz Jenerała Bertranda do Ameilha, aby się udał do Joigny dla obięcia dowództwa nad przednią strażą lekkiey iazdy Bonapartego. — Pewna osoba zarzucała oskarzonemu iego zdradę, i pytała go, czyli Królowi przysięgał. „Prawda iest, odpowiedział, służyłem mu przez czas nieiaki; tymczasem „myślałem, że on nie utrzyma legii ho„norowey, a tak, stałem się gorącym stron„nikiem Bonapartego.“ Innemu świadkowi powiedział: „że nie ma nic przeciwko Kró„lowi, lecz przeciwko iednemu z Ministrów „iego.“ Przybywszy do Paryża, okazywał żal naywiększy i prosił, aby go zaprowadzono do Tuilleryów i przedstawiono Monsieur. Tey iego prośbie stało się zadosyć. Ameilh był wybladły, pomieszany, łzy płynęły mu z oczu; wyznał się winnym i wartym, aby go rozstrzelano. Nakoniec rzucił się do nóg Xiążęcia i błagał go o łaskę. Dla usprawiedliwienia swoiego, mówił, że go pewna niesprawiedliwość przeszłego Ministra woyny (Marszałka Soulta) była roziątrzyła, i że konieczność sprzedania koni własnych zawróciła mu była głowę. Monsieur rzekł do niego: „Weźże więc WPan znowu swoią szpadę, „póydź z nami, a my w dniu tym poczytamy „się za szczęśliwych, że o iednego Francuza „więcey liczyć możemy.“ Xiążę Berry okazał aresztowanemu łaskawość nie mniey poruszaiącą. Ameilh winien był miłosierdziu i wspaniałomyślnemu pośrednictwu tego Xiążęcia, że go natychmiast przed Sądem woiennym nie stawiono. Aż do dalszego rozporządzenia zaprowadzono go do więzienia w Opactwie. Dnia 20go Marca odmienił Ameilh ton mowy swoiey. Uwiadomiony o bliskiem przybyciu Bonapartego, powiedział dozorcy więzienia, że iest Dowodcą przedniey straży, i chciał się udać na swoie stanowisko. Dozorca więzienia czekał iednak na wyraźny rozkaz Ajentów Bonapartego, aby go wypuścić. Zdawca sprawy powtórzył wszystkie punkta aktu oskarzenia, a stosownie do iego wniosku, Sąd woienny skazał Jenerała Ameilha zaocznie na śmierć.

Sąd rewizyyny zniósł wyrok, mocą którego pierwszy Sąd woienny oświadczył się był nieprzyzwoitym w sprawie Jenerała Grou-

chego, i roskazał drugiemu Sądowi woiennemu, aby tę sprawę na nowo rozpoczął.

Według prywatnych doniesień z Paryża, odstąpił Prokurator Królewski od podania zaskarzenia przeciw wiadomemu pismu Chateaubrianda, poczem odwołano zakaz przedaży tegoż pisma.

Kilku żołnierzy Angielskich od woyska Francyę zaymuiąceg, dopuściło się zdrozności. Prefekt Departamentu połnocnego doniósł o tem Władzy przyzwoitey, a winni maią bydź surowo ukarani. Wydano na nowo nayostrzeysze rozkazy względem nayścisleyszego utrzymywania karności woyskowey, a od tegoż samego czasu zalecono Władzom Francuzkim, ażeby miały pilne oko na owych mieszkańców, którzy złe zamiary okazuią, lub innym sposobem przez słowne wyrazy szukaią kłótni z żołnierzami obcymi.

Królestwo Polskie.

Dokończenie (*przerwaney w przeszłym numerze gazety naszey*) Uchwały Królewskiey o Prokuratoryi jeneralney:

Obrońcy prawni publicznych własności przy Sądach i Trybunałach, oraz ich obowiązki.

Art. 20. Będą przy Sądach Ziemskich i Grodzkich Woiewódzkich, przy Trybunale iednym Appellacyynym, i przy Trybunale Naywyższym postanowieni Obrońcy prawni, obronę sporow i processów własności publiczney tyczących się popieraiący. Obrońcy przy Sądzie Ziemskim Woiewództwa Mazowieckiego, przy iednym Trybunale Appellacyynym i przy Trybunale Naywyższym będą mieli dodanych Zastępców.

Art. 21. Obrońcy takowi są wykonywaczami rozkazów i poleceń Prokuratoryi jeneralney, oraz Zastępcami onee że we względzie popierania i obrony prawney wszystkich sporów i processów, które z powyżey wymienionych publicznych własności, czyli to w drodze sądowey, czyli administracyyney, popierane bydź maią. Pod dozorem rzeczonych Obrońców zostawać będzie szczególnie we archiwum tych aktów, które im do popierania i obrony sporów i processów, własności publiczne interessuiących, przez Prokuratoryę jeneralną powierzone będą, za których całość są odpowiedzialnymi.

Art. 22. Obrońcy ci zostawać będą pod naczelnym dozorem Prokuratororyi jeneralney; bez wiedzy, zezwolenia i autotyzacyi iey nic działać nie będą mogli. Prokuratorya jeneralna przepisze tymże Obrońcom potrzebne instrukcye, urządzaiące sposób znoszenia się z nią względem dokładnego zabezpieczenia obrony wszystkich sporów i processów, własności publiczney tyczących się. — O wszystkich zaś swych czynnościach, nie mniey o stanie i położeniu wszystkich takowych sporów, rapporta co miesiąc Prokuratoryi jeneralney zdawać są obowiązani.

Art. 23. Oprócz obrony sporów i processów dopiero wymienionych, obrońcy przy Sądach Woiewódzkich postanowieni, obowiązani będą na wezwanie Kommissyi Woiewódzkich we wszystkich przedmiotach i kwestyach prawnych, własność publiczną interessuiących, Kommissyom tymże potrzebne opinije i obiaśnienia dostarczać, którzy iednak w ważnieyszych przypadkach (nim żądane opinije dostarczą) Prokuratoryi jeneralney radzić się powinni.

Art. 24. We wszystkich processach sądowych, własności publiczney tyczących się, Obrońcy wyż wymienieni obowiązani będą nie tylko stęple i koszta zwyczayne sądowe i zasądowe, ale nawet honoraria (tak, iak inni prywatnych stron Obrońcy) naprzeciw stronie proces ze Skarbem lub publicznym iakowym Funduszem wiodącey, likwidować, zasądzone ściągać, i o ściągniętych Prokuratoryi jeneralney donosić.

Przepisy ogólne.

Art. 25. Każdy spór i proces wyż wymienionych własności publicznych tyczący się (czyli ten z powództwa Korony, Skarbu narodowego, lub iakiceykolwiek publiczney własności, czyli też z zapozwania strony prywatney naprzeciw Koronie, Skarbowi, lub publiczney iakiey własności, drogą sądową albo administracyyną intentować przyydzie), wprowadzony i popierany bydź powinien w imieniu Prokuratoryi jeneralney.

Art. 26. Ani Członkom Prokuratoryi jeneralney, ani Assessorom Aplikantom, ani Obrońcom przy Sądzie Ziemskim Woiewództwa Mazowieckiego, przy Trybunale Appellacyynym i przy Trybunale Naywyższym, i ich Zastępcom, ani nawet żadnemu Prokuratoryi jeneralney niższemu Officyaliście przyymować obrony lub popierania processów sądowych, lub administracyynych, i spraw stron prywatnych, chociażby te z processami własności publicznych tyczącemi się w żadney kolizyi nie były, czyli to osobiście, czyli też przez subordynowane taiemnie osoby, nie będzie wolno, a to pod utratą urzędu i służby. Tym tylko Obrońcom,

którzy przy innych Sądach Woiewódzkich będą, a którzy podług artykułu 79o do obrony tylko processów przemiiaiących i czasowych przeznaczeni są, podeymować się obrony processów stron prywatnych wolność zostawuie się.

Art. 27. Prokuratorya jeneralna i wszyscy Obrońcy, podobnie iak każda inna Magistratura rządowa, od opłacenia stęplowanego papieru w promowowaniu lub obronie processów i sporów powyższych, oraz we wszystkich z urzędu czynionych korrespondencyach będą wolnemi.

Art. 28. Aczkolwiek Zgromadzenia i Korporacye duchowne, Gminy i inne Instytuta publiczne, przez Prokuratoryę jeneralną i Obrońców prawnych bronionemi będą; ze względu iednak, iż te ze swoich własności dochody popieraią, opisany osobną ustawą będzie sposób, iakimby w miarę przewiedzionych na rzecz ich processów i sporów z dochodów swoich na opędzenie kosztów w opłaceniu etatu Prokuratoryi jeneralney i Obrońców potrzebnego, pewną należność kontrybuowały. Z pod tego atoli zastrzeżenia wyłączonemi są Fundusze edukacyyne, Zgromadzenia miłosierdzia i Szpitale, które kosztów żadnych ponosić nie mogą.

Art. 29. Wewnętrzną organizacyę i porządek działań swoich Prokuratorya jeneralna ułoży, i Rządowi przez Kommissyę Sprawiedliwości do potwierdzenia przedstawi.

Przepisy względem wyboru Członków Prokuratoryi jeneralney, Obrońców prawnych, i Officyalistów Kancellaryi.

Art. 30. Na Prokuratora jeneralnego Prezyduiącego, na Radców Prokuratoryi, na Sekretarza jeneralnego, i na Obrońców prawnych i ich Zastępców takie tylko osoby do nominacyi przedstawionemi bydź mogą, które urząd czynny Sędziego lub Prokuratora przy Sądzie iakowym, albo Assessora przy Instancyach sądowych lub administracyynych, albo wreszcie obowiązki Obrońcy sądowego chwalebnie sprawowały, a które dokładnie naukę praw w Kraiu tym trwaiących, i za zeszłych Rządów praktykowanych posiadaią, i naukę takową legalnemi dowodami wykazali, lub wykażą. Dodać się zaś miani Assessorowie Applikanci zaświadczenia skończonych szkolnych nauk, a szczególniey odbyty examen z nauki prawa, dowieśdź obowiązani będą.

Art. 31. Prokuratora jeneralnego My sami nominować będziemy. Każda Kommissya rządowa na ten urząd po iednym kandydacie Nam poda.

Art. 32. Na ten ieden raz, na Radców Prokuratoryi jeneralney Kommissya rządowa Sprawiedliwości Namiestnikowi Naszemu ośmiu kandydatów poda. Inne cztery Kommissye rządowe po dwóch podobnychże kandydatów podadzą, z tych zaś szesnastu kandydatów Namiestnik Nasz ośmiu Radców Proknratoryi nominować będzie.

Art. 33. Na przyszłość zaś, w przypadku zawakowanego urzędu Radcy Prokuratoryi, sama taż Prokuratorya kollegialnie trzech kandydatów Kommissyi rządowey Sprawiedliwości poda, z których taż dwóch Kandydatów wybranych Namiestnikowi Naszemu do wyboru i nominacyi przedstawi.

Art. 34. Podobnież na Sekretarza jeneralnego, na Archiwistę głównego, na Obrońców przy Trybunale Naywyższym, przy Trybunale Appellacyynym, i przy Sądzie Ziemskim Woiewództwa Mazowieckiego, oraz na ich Zastępców, Prokuratorya jeneralna kandydatów po trzech na każde mieysce rządowey Kommissyi Sprawiedliwości poda, która z nich po dwóch kandydatów wybierze, i Namiestnikowi Naszemu do nominacyi przedstawi.

Art. 35. Assessorów Applikantów, iako też innych Officyalistów do Prokuratoryi jeneralney przeznaczonych, to iest:

Dziennikarza, Expedytora, Adjunktów Archivi, Jeometrę, Rachmistrza i Tłumacza, oraz Obrońców przy innych Woiewódzkich Sądach, sama Prokuratorya jeneralna kollegialnie wybierać będzie.

Art. 36. Sekretarza Kancellaryi, Kancellistów, i posługaczów Prokurator jeneralny mianuie.

Art. 37. Etat wydatków rocznych na opłacenie Prokuratoryi jeneralney potrzebnych, osobnem urządzeniem oznaczony będzie.

Wykonanie ninieyszego Postanowienia Kommissyom rządowym (w czem do którey należy) i umieszczenie onegoż w dzienniku praw polecamy.

Dan w Warszawie d. 29. Września / 11. Październ. 1816.

(Podpisano) Alexander.

przez Cesarza i Króla:

Minister Sekretarz Stanu,
Ignacy Sobolewski.

(Uchwałę Królewską o Izbie obrachunkowey, do przyszłych numerów odkładamy.)